

Публічне управління та адміністрування

УДК 354: 35.077.2

Данілова Лариса Володимирівна

*кандидат педагогічних наук, старший викладач
кафедри державного управління і місцевого самоврядування
факультету міжнародних економічних відносин,
Херсонський національний технічний університет*

Данилова Лариса Владимировна

*Кандидат педагогических наук, старший преподаватель
кафедры государственного управления и местного самоуправления
факультета международных экономических отношений,
Херсонский национальный технический университет*

Danilova Larysa

*Candidate of Pedagogical Sciences, Senior Lecturer of the
Department of Public Administration and Local Self-Government of
Faculty of International Economic Relations
Kherson National Technical University*

Селіванов Сергій Володимирович

*кандидат наук з державного управління,
начальник Управління персоналу
Державна міграційна служби України*

Селиванов Сергей Владимирович

*Кандидат наук по государственному управлению,
начальник Управления персонала
Государственная миграционная служба Украины*

Selivanov Serhii

*Candidate of Public Administration,
Head of Human Resources Department
State Migration Service of Ukraine
ORCID: 0000-0001-7515-1370*

Тищенко Світлана Іванівна

*кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
економічної кібернетики і математичного моделювання
факультете менеджменту
Миколаївський національний аграрний університет*

Тищенко Светлана Ивановна

*кандидат педагогических наук, доцент кафедры
экономической кибернетики и математического моделирования
факультета менеджмента
Николаевский национальный аграрный университет*

Tyshchenko Svitlana

*PhD, Associate Professor of the Department of
Economic Cybernetics and Mathematical Modeling of
Faculty of Management
Mykolayiv National Agrarian University
ORCID: 0000-0001-7881-8740*

**УДОСКОНАЛЕННЯ ІНСТИТУЦІЙНИХ ОСНОВ ДЕРЖАВНОЇ
РЕГУЛЯТОРНОЇ ПОЛІТИКИ ШЛЯХОМ ЗАСТОСУВАННЯ
ЕЛЕКТРОННОГО ВРЯДУВАННЯ**

**СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ИНСТИТУЦИОНАЛЬНОЙ ОСНОВЫ
ГОСУДАРСТВЕННОЙ РЕГУЛЯТОРНОЙ ПОЛИТИКИ ПУТЕМ
ПРИМЕНЕНИЯ ЭЛЕКТРОННОГО УПРАВЛЕНИЯ
IMPROVEMENT OF INSTITUTIONAL BASIS OF STATE
REGULATORY POLICY THROUGH THE APPLICATION OF
ELECTRONIC GOVERNANCE**

Анотація. У статті розглянута проблема розбудови інституційних засад ефективної реалізації вітчизняної регулятивної політики впродовж 2010-2020 років. Автори дослідження виходять з концепційного підходу, що «регуляторну політику» слід розглядати як дієвий інструмент державного регулювання національної економіки, а вона обов'язково повинна сприяти соціально-економічному розвитку всієї території країни та добробуту населення через досягнення сталого економічного розвитку, гарантування безпечного навколишнього середовища, досягнення найвищої соціальної цінності (життя, здоров'я, честі та гідності, недоторканості та безпеки) людини. Відзначено, що український уряд в реалізації регуляторної політики шляхом застосування електронного врядування передбачає лише автоматичне отримання додаткової віддачі від вітчизняної економіки, що забезпечить хоча б мінімальне економічне зростання на рівні 6% при постійному падінні українського виробництва. В статті приділено увагу історично-логічному розгортанню впровадження інституцій регуляторної політики. При цьому, відзначені два періоди такого впровадження: до 2016 року, який характеризується нормативно-законодавчими ініціативами уряду, та з 2016 року, коли нормативно-законодавчими ініціативами уряду були забезпечення міжнародними фінансовими ресурсами програм ЄС, що забезпечило ефективне та масове впровадження інституції у формі ЦНАПу.

Стаття узагальнює практику впровадження ЦНАПів по регіонах України і відзначає регіональний пріоритет дії європейських програм. Так, програма «U-LEAD з Європою» практично покриває всі області України і є домінуючою за обсягами фінансування. Програма UCBI-IDLO – зорієнтована виключно на Донецьку та Луганську області, EGAP працює у Вінницькій, Дніпропетровській та Волинських областях України. Доведено, що інституції форми ЦНАПів є винятково іміджевими проектами і в переважній більшості створені за рахунок європейського фінансування, а законодавчі ініціативи української влади повинні забезпечити їх прибутковість через прийняття відповідного законопроекту про введення адмінзбору. Питання рівня суми та бази цього недалекоглядного податку вимагає досконалого вивчення та моделювання соціально-економічних наслідків для жителів сіл, адже рівень доходів сільського населення далекий від рівня міських жителів.

Ключові слова: *інституції, електронне врядування, цифрова економіка, програми фінансування «U-LEAD з Європою», UCBI-IDLO та EGAP, ЦНАП, іміджеві проекти.*

Анотація. *В статтє рассмотрена проблема развития институциональных основ эффективной реализации отечественной регулятивной политики в течение 2010-2020 годов. Авторы исследования исходят из концепционного подхода, «регуляторную политику» следует рассматривать как действенный инструмент государственного регулирования национальной экономики, а она обязательно должна способствовать социально-экономическому развитию всей территории страны и благосостояния населения через достижение устойчивого экономического развития, обеспечения безопасной окружающей среды, достижения высшей социальной ценности (жизнь, здоровье, чести и достоинства, неприкосновенности и безопасности) человека. Отмечено,*

что украинское правительство в реализации регуляторной политики путем применения электронного управления предусматривает только автоматическое получение дополнительной отдачи от отечественной экономики, что обеспечит хотя бы минимальный экономический рост на уровне 6% при постоянном падении украинского производства. В статье уделено внимание историко-логического разворачиванию внедрения институтов регуляторной политики. При этом, отмечены два периода такого применения: до 2016 года, который характеризуется нормативно-законодательными инициативами правительства, и с 2016 года, когда нормативно-законодательными инициативами правительства были обеспечения международными финансовыми ресурсами программ ЕС, что обеспечило эффективное и массовое внедрение института в форме ЦПАУ.

Статья обобщает практику внедрения ЦПАУ по регионам Украины и отмечает региональный приоритет действия европейских программ. Так, программа «U-LEAD с Европой» практически покрывает все области Украины и является доминирующей по объемам финансирования. Программа UCBI-IDLO - ориентирована исключительно на Донецкую и Луганскую области, EGAP работает в Винницкой, Днепропетровской и Волынской областях Украины. Доказано, что институты формы ЦПАУ является исключительно имиджевыми проектами и в подавляющем большинстве созданы за счет европейского финансирования, а законодательные инициативы украинской власти должны обеспечить их прибыльность путем принятия соответствующего законопроекта о введении админсбора. Вопрос уровня суммы и базы этого недалековидного налога требует досконального изучения и моделирования социально-экономических последствий для жителей сел, ведь уровень доходов сельского населения далек от уровня городских жителей.

Ключевые слова: институты, электронное управление, цифровая экономика, программы финансирования «U-LEAD с Европой», UCBI-IDLO и EGAP, ЦПАУ, имиджевые проекты.

Summary. The article considers the problem of building the institutional foundations for the effective implementation of domestic regulatory policy during 2010-2020. The author of the study proceeds from the conceptual approach that "regulatory policy" should be considered as an effective tool of state regulation of the national economy, and it must promote socio-economic development of the whole country and the welfare of the population through sustainable economic development, ensuring a safe environment. Achieving the highest social value (life, health, honor and dignity, inviolability and security) of man. It is noted that the Ukrainian government in the implementation of regulatory policy through the use of e-government provides only automatic receipt of additional benefits from the domestic economy, which will provide at least minimal economic growth at 6% with a steady decline in Ukrainian production. The article pays attention to the historical and logical development of the implementation of regulatory policy institutions. At the same time, two periods of such implementation were noted: until 2016, which is characterized by government legislative initiatives, and from 2016, when government initiatives were to provide international financial resources for EU programs, which ensured effective and mass implementation of the institution in the form of Administrative Service Centre (ASC).

The article summarizes the practice of implementing ASC in the regions of Ukraine and notes the regional priority of European programs. Thus, the program "U-LEAD with Europe" covers almost all regions of Ukraine and is dominant in terms of funding. The UCBI-IDLO program is focused exclusively on Donetsk and Luhansk regions, EGAP works in Vinnytsia, Dnipropetrovsk and Volyn regions of Ukraine. It has been proved that the institutions in the

form of ASC are exclusively image projects and are mostly created at the expense of European funding, and the legislators of the initiative of the Ukrainian authorities must ensure their profitability through the adoption of a bill on administrative fees. The question of the level and base of this short-sighted tax requires a thorough study and modeling of socio-economic consequences for rural residents, because the level of income of the rural population is far from the level of urban residents.

***Key words:** institutions, e-government, digital economy, U-LEAD with Europe, UCBI-IDLO and EGAP funding programs, ASC, image projects.*

Постановка проблеми. Держава в особі діючої влади визначає «правила гри» суб'єктів господарювання умовах ринкової моделі економіки. Ці «правила гри» в першу чергу визначаються конституційною основою держави, а законодавці уже приймаються законопроекти, які безпосередньо визначають господарську поведінку фірм, організацій та домогосподарств. Іншими словами конституція є вираження концепції, а законодавство визначає поведінку господарюючих суб'єктів в межах цієї концепції. З цієї точки зору регуляторна політика якраз і виступає урядовим механізмом, що повинен впроваджувати законодавчі рішення у швидке виконання з метою досягнення намічених цілей та досягнення відповідних показників, які в ринковій економічній моделі першочергово виступають як макроекономічні (рівень ВВП, рівень зовнішнього державного боргу, рівень золотовалютних резервів, рівень безробіття та інфляції, рівень інвестування, сальдо зовнішньої торгівлі). Саме з такого підходу «регуляторна політика» розглядається, як дійовий інструмент державного регулювання національної економіки, а сама вона повинна сприяти соціально-економічному розвитку територій країни та добробуту населення через досягнення сталого економічного розвитку, гарантування безпечного навколишнього середовища, досягнення найвищої соціальної

цінності (життя, здоров'я, честі та гідності, недоторканості та безпеки людини).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Зарубіжні науковці В. Кіп Віскузі, Джон. М. Вернон, Джозеф Е. [1], Дональдсон Е. [2], Ліндблом С. [3] відзначали роль та необхідність реалізації регуляторна політики. У вітчизняній науковій літературі регуляторна політика досліджується пристально та всебічно. Слід виділити Долішнього М.І, Злупка С.М., Вовканича С.Й. [4], Морозова А.О. [5], Ляшенка В.І [6], Ляпіна Д.В. [7], ушейка Д.М. [8], Клімушина П.С., Спасібова Д.В. [9].

Постановка завдання. Мета статті - оцінка розвитку інституцій державної регулятивної політики в період трансформації українського суспільства в цифрову економіку. Відповідно до мети висунуті наступні завдання:

- оцінка та динаміка розвитку інституцій електронного врядування;
- кількісна та якісна характеристика електронного врядування в Україні;
- економічна ефективність впровадження ЦНАПів як базових інституцій електронного врядування місцевих органів влади.

Виклад основного матеріалу дослідження. В наших дослідженнях будемо виходити з розуміння інституції як практики реалізації завдань та цілей, що висуваються та досягаються відповідними організаціями суспільного життя, а саме політичним інститутом правлячої влади України. Інститут президенства України в особі В.О. Зеленського визначив пріоритетним завданням суспільства – переведення української спільноти у формат цифрового суспільства, яке для кожного українця подалось уже досить зрозумілому форматі та прозвучало як створення «держави в смартфоні».

Такий заклик розуміється кожним українцем по своєму. Для молоді – це стиль життя та безмежний простір професійно-ділового спілкування, проте домінує переважно побутово-розважальний характер.

Для покоління віком за 50 років і пенсіонерів – це повне безглуздя, адже якийсь розумний телефон повинен замінити всі органи влади, а головне що такий підхід не збільшить трудові доходи і не зменшить податкове навантаження на особистий дохід і першочергово на всезростаючі тарифи з комунальних платежів (вода, тепло, газ, електроенергія).

Відтак, повного та єдиного розуміння щодо цифрової економіки в українському суспільстві не існує, і тому її трактування досить широке та багатогранне. Однак правлячі кола України цифрову економіку розуміють тільки в руслі отримання додаткової віддачі від економічної діяльності, що автоматично зможе гарантувати хоч якесь економічне зростання на фоні постійного занепаду української економіки. Такий підхід чітко пояснив голова Державного агентства з питань електронного урядування О. Риженко [10]. Він відзначає, що цифрова економіка передбачає цифрове перетворення всіх сфер життєдіяльності, надаючи їм значний економічний та соціальний ефекти. Усе це відкриває нові потужні можливості для держави, суспільства та громадян. Вказавши, що саме цифрова економіка є акселератором соціально-економічного життя суспільства у сучасному світі, саме вона здатна стрімко підвищити ВВП країни.

Тому ще у 2016 році було визначено «легку» ходу розвитку вітчизняної економіки суто через механізм інформаційної трансформації. Відповідно і відзначені конкретні орієнтири до 2020 року: збільшення ВВП; перехід на безготівковий рахунок; масова цифрова ідентифікація громадян; збільшення підприємців, що будуть випускати цифрові продукти; зростання високотехнологічного експорту; впровадження

інжинірингових R&D центрів; створення нових робочих місць. Кількісні показники такого трансформування подано в табл. 1.

Зазначені вище виокреслені пріоритети ставились урядом України у проведенні трансформації економіки на 2020 рік. На жаль, ці окреслені виміри лишилися лише запланованими вимірами.

Реальний інститут електронного врядування почався ще у 2012 році. 14 березня 2012 року Уряд України визначив порядок розподілу бюджетних 50 млн. грн. коштів на створення електронної інформаційної системи «Електронний Уряд» та автоматизованої системи «Єдине вікно подання електронної звітності». На кінець 2012 року були підключені до системи електронної взаємодії; практично всі відомства. 5 вересня 2012 р. Урядом України була схвалена Концепція створення та функціонування інформаційної системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів, на кінець листопада 2012 р. запроваджено Національну систему індикаторів розвитку інформаційного суспільства [16].

Таблиця 1

Характеристика запланованих трансформаційних змін електронного врядування

№ з/п	Показники	Прогнозований кількісний вимір	Реальний кількісний вимір
1	Зростання ВВП на 2019 р.	+2 %	+3,2%
	2020 р	+3 %	-21%
	2021 р	+6 %	+3,7%
2	Реалізація безготівкового рахунку	95 %	≈55 %
3	Масова цифрова ідентифікація громадян	97 %	≈ 12%
4	Збільшення підприємців, на випуск цифрових продуктів	втричі	скорочення всієї ділової активності на 43,3 %
5	Зростання високотехнологічного експорту у промисловій продукції	25	-9,3%
6	Впровадження інжинірингових R&D центрів	5	6 (відкриті іноземними компаніями)
7	Створення нових робочих місць у розробці та реалізації цифрових	300-400 тис.	до 1 тис.

	проектів		
8.	Впровадження цифрових компетентцій в навчальний процес середньої школи	26	5
9	Введення цифрових професій в держреєстр професій	50	5
10	Збільшення учнів середньої школи за STEM спеціальностями	4 рази	1,5 тис STEM лабораторій
11	Масове оволодіння молоддю (віком 16-20 років) базовими цифровими компетенціями	95%	72%

Джерело: складено автором на основі [11-13]

У 2013 році була розроблена та схвалена Стратегія розвитку інформаційного суспільства в Україні. В ній відзначено недостатня увага розвитку та впровадження електронного урядування, а також впроваджено контрольні показники та індикатори розвитку інформаційного суспільства.

Таблиця 2

Контрольні показники та індикатори розвитку інформаційного суспільства в Україні

Найменування індексу	2015 р.	Прогнозовано на 2020 р.	Фактичний показник 2020 р
Глобальний індекс конкурентоспроможності (WEF Global Competitiveness Index)	65-те місце	50-те місце	63
Індекс технологічної готовності (WEF Technological Readiness Index)	65-те місце	50-те місце	43
Індекс мережевої готовності (WEF Networked Readiness Index)	65-те місце	60 місце	51
Готовність уряду (Government readiness)	90-те місце	60 місце	55
Використання урядом інформаційно-комунікаційних технологій (Government usage)	65-те місце	55-те місце	46
Частка користувачів Інтернетом, %	50	75	55
Частка електронного документообігу між органами державної влади в загальному обсязі документообігу, %	50	75	56
Показник охоплення населення цифровим наземним ефірним телерадіомовленням, у т.ч. телебаченням високої чіткості, %	50	100	75

Джерело: складено автором

Для підвищення ефективності діяльності місцевих держадміністрацій, удосконалення взаємовідносин між ними та фізичними і юридичними особами прийнято стратегію «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року», в якій відзначалось необхідність впровадження системи електронного урядування [14].

Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року» визначено пріоритетні напрями розвитку регіонів, зокрема щодо підвищення ефективності діяльності місцевих держадміністрацій, удосконалення взаємовідносин між місцевими держадміністраціями та фізичними і юридичними особами шляхом упровадження системи електронного урядування [15]. Фактично ці нормативно-правові акти визначали затяжний період розвитку інституцій електронного урядування в Україні.

Проте, основою інститутів регуляторної політики стали ЦНАПи. Започаткувались ці заклади відповідно до Закону України «Про адміністративні послуги» [16]. Зокрема ст. 12 цього Закону, вказує, що Центр надання адміністративних послуг – це постійно діючий робочий орган або структурний підрозділ виконавчого органу міської, селищної ради або Київської, Севастопольської міської державної адміністрації, районної, районної у містах Києві, Севастополі державної адміністрації, в якому надаються адміністративні послуги через адміністратора шляхом його взаємодії з суб'єктами надання адміністративних послуг. Відповідно цього закону почались і створюватись перші ЦНАПи у 2013 році. Хоча за ініціативою міськрад подібні структури започатковувались ще й у 2010 році, і це було створення «Прозорих офісів» з метою реформування неефективного державного апарату. Сприйняття українцями цих інституцій була досить низька. Це вказують дані соціологічного дослідження, проведеного у березні-квітні 2013 року на замовлення

Центру політико-правових реформ (виконавці - Фонд «Демократичні ініціативи» ім. І.Кучеріва та КМІС) [17], коли менше ніж 12% українців оцінювали якість адмінпослуг як «добру» і «дуже добру». При цьому середня оцінка адмінпослуг споживачами істотно відрізнялась: 2,5 бала - в містах, де не було ЦНАП, і 4,5 бала (за 5-бальною шкалою) - в містах, де ЦНАП були відкриті.

Так згідно Розпорядження Кабінету Міністрів № 523-р. від 16.04 2014 р. «Деякі питання надання адміністративних послуг органів виконавчої влади через центри надання адміністративних послуг» [18], було врегулювало перелік найбільш популярних (базових) послуг, що мають надаватися через ЦНАП.

У 2014 році повноцінні центри надання адмінпослуг функціонують при міських радах міст обласного значення: в Західній Україні (Івано-Франківськ, Луцьк, Вінниця, відома своїм ЦНАП під назвою «Прозорий офіс», Хмельницький), Центральній Україні (Дніпропетровськ, Кривий Ріг, Павлоград, Дніпродзержинськ), Східній та Північній Україні (Харків, Луганськ, Суми, Чернігів, Житомир) і в Києві. На початок 2014 р. згідно Урядовому плану дій «Відновлення країни» повинно було функціонувати більш як 650 ЦНАП. Фактично було відкрито лише 110 «Прозорих офісів».

З 2016 року Україна отримала фінансування щодо програми «Підтримка реформи децентралізації в Україні з розширення прав і можливостей на місцевому рівні, підзвітності та розвитку». Ця програма спільно фінансується Європейським Союзом та його країнами-членами Данією, Естонією, Німеччиною, Польщею та Швецією і розрахована на дві фази фінансування: I фаза Програми – 01.01.2016 – 30.06.2020, бюджет 102 млн. євро; II фаза Програми – 01.07.2020 – 31.12.2023, бюджет EUR 50,3 млн. євро. Ця програма фінансується в рамках Європейського інструменту сусідства, загальною розрахунковою вартістю 101, млн. євро.

Відповідно до чого загальна сума внеску з бюджету ЄС становить 95032746 євро, що складає 90 млн. євро із загального бюджету Європейського Союзу на 2015 рік, 1000000 євро із загального бюджету Європейського Союзу на 2017 рік, 1344249 євро із загального бюджету Європейського Союзу на 2018 рік, 1344249 євро із загального бюджету Європейського Союзу на 2019 рік та 1344248 євро із загального бюджету Європейського Союзу на 2020 рік, обумовлений надходженням внесків від Польщі та Королівства Данії у вигляді зовнішнього цільового доходу на 2017, 2018, 2019 та 2020 роки. Ця сума включає внески у вигляді зовнішнього цільового доходу від: - Польщі: 1000000 євро - Королівства Данії: 30000000 датських крон. Крім того, проект співфінансується через спільне співфінансування: - Німеччина - на суму 6 млн. євро. Комісія отримує право управління внесками у розмірі 1000000 євро отриманими від Польщі та 30000000 датських крон-2 отриманими від Королівства Данії після підписання відповідних трансфертних угод згідно з правилами, які застосовуються до видатків Європейського Союзу, а саме бюджету ЄС [19].

У 2017 в Україні почав працювати мобільний центр надання адміністративних послуг в Славутській об'єднаній територіальній громаді на Хмельниччині. Вартість такого центру на колесах складає 56 тисяч євро. Придбали його за грандові гроші фонду «ЮЛІД в Україні» та 200 тисяч гривень з міського бюджету Славутської громади.

«U-LEAD з Європою» працює в усіх 24 областях України, в тому числі вразливих східних. Її регіональні офіси діють у кожній області. U-LEAD також співзаснувала офіс проєктів ЄС у Маріуполі з метою підтримки регіону Азовського моря. В процесі реалізації цієї програми 30 ОТГ України отримали ІТ-інструменти та 50 ОТГ пройшли навчання з управління активами та прийняття обґрунтованих рішень. Створено 144 належних ЦНАП, включно з 7-ма мобільними ЦНАП. 562 громади стали

учасниками Програми зі створення ЦНАП: 489 ЦНАП, у т.ч. 11 мобільних ЦНАП, та 816 точок доступу до адмінпослуг будуть створені до кінця квітня 2021 року.

U-LEAD задіяна і для підтримки українського електронного урядування. Так EGOV4UKRAINE покращує надання державних послуг і робить управління прозорішим та ефективнішим завдяки розробці та впровадженню системи безпечного обміну даними («Трембіта») та інформаційної системи для ЦНАП («Вулик»). Зокрема «Трембіта» впроваджена та передана Міністерству цифрової трансформації України, а «Вулик» розроблений та впроваджений у понад 100 ЦНАП. Очікується, що система буде запроваджена у загальній кількості до 400 ЦНАП [20].

Крім того, уже випробувані в 26 пілотних громадах Початкової Фази моделі та підходи до надання адмінпослуг реалізуються ширше під час Фази Впровадження, яка передбачає підтримку у створенні або модернізації до 600 ЦНАПів у 4 раунди до червня 2021 року.

В рамках проекту Програми розвитку ООН «Мобільні центри надання адміністративних послуг для постраждалого населення Сходу України», будуть придбані мобільні ЦНАПи для Сіверської ОТГ, Мар'їнки та Маріуполя; наступного року – для Вугледару та Курахового. Вони будуть обслуговувати мешканців віддалених населених пунктів у громадах, а також надавати широкий спектр послуг для людей, які перетинають лінію розмежування». Перший такий мобільний ЦНАП був придбаний та направлений до Сіверської об'єднаної територіальної громади у серпні 2020 року. Протягом місяця проходили випробування обладнання та підготовка персоналу, та почав працювати на території громади та поблизу КПВВ «Майорськ». Перший з п'яти мобільних Центрів надання адмінпослуг від ПРООН вже прибув до Донеччини [21].

Крім цих двох програм підтримки в Україні діють інші програми EGAP, GIZ , EU Project, UNDP, UCBI-IDLO, ДФРР (було створено за підтримки Європейського Союзу).

Таблиця 3

Внесок міжнародних програм фінансування у побудову інституцій електронного врядування ЦНАПів ОТГ

Програми підтримки	Область	Кількість ЦНАП
EGAP	Віницька	29
	Дніпропетровська	15
	Волинська	6
GIZ	Тернопільська	1
	Чернівецька	1
	Дніпропетровська	1
UNDP	Луганська	3
UCBI-IDLO	Луганська	8
	Донецька	23
ДФРР	Харківська	2
	Луганська	2
	Вінницька	1
	Чернівецька	1
	Сумська	1
	Житомирська	2
	Хмельницька	2
	Тернопільська	2
	Закарпатська	2
	Івано-Франківська	1

Ефективність цих інституцій подано в таблиці 4.

Таблиця 4

Ефективність впровадження ЦНАПів у регіональному розрізі України

Область	Відсоток наданих послуг у ЦНАП відносно загальної кількості населення
Волинська	258
Дніпропетровська	229,2
Донецька	281,8
Житомирська	255,7
Закарпатська	243,8
Запорізька	273,4
Івано-Франківська	277,4
Київська	444,6
Кіровоградська	187,8

Луганська	70,4
Львівська	112,7
Миколаївська	225,3
Одеська	92,7
Полтавська	256,3
Рівненська	273,4
Сумська	635,3
Тернопільська	302,3
Харківська	233,4
Херсонська	71,1
Хмельницька	307,4
Черкаська	268,0
Чернівецька	154,3
Чернігівська	164,3

Передбачено створення Центрів надання адміністративних послуг у кожній з 1470 громад. До 1 січня 2022 ЦНАПи, які знаходяться в адміністративних районних центрах, будуть трансформовані в ЦНАПи ОТГ. І до того ж часу мають бути створені ЦНАПи у громадах із населенням понад 10 000 людей. Попередньо до 1 січня 2024 року громади менше 10 000 теж будуть зобов'язані створити ЦНАПи. Будуть створюються ЦНАПи навіть у маленьких громадах, коли ОТГ налічують 4-5 тисяч населення.

Вражає таке масове впровадження цієї інституції та і прогнози на перспективу аж до 2024 року. При цьому переважна більшість їх формується на гроші закордонних програм співпраці з Україною. Тому вияснимо економічну ефективність цих інституцій.

Перш за все, ЦНАПи є іміджевими проектами і в переважній більшості створені за рахунок європейського фінансування. По-друге, витрати на їх формування складають до мільйона гривень в рік, при цьому прибуток приблизно складає 200-300 тис. грн. По-третє, ЦНАПи є дуже престижними для громад і є збитковими.

Висновки. Таким чином, регулятивна політика України на даний період знаходиться на хвилі розвитку. Цей розвиток спровокований впровадженням електронного врядування. Якщо до 2016 року електронне

врядування в Україні розвивалось виключно як нормативно-правовий аспект без серйозних реальних впроваджень, то з 2017 року таке врядування набуло масового впровадження при децентралізації державної влади та реформуванні місцевого самоврядування. Основою інституцією у вітчизняному електронному врядуванні стали ЦНАПи. З економічного підходу ці інституції виявились прибутковими інфраструктурними проектами європейської спільноти. Однак урядова ціль - підвищення ВВП України за рахунок цифралізації економіки в реаліях проведення карантинних заходів абсолютно не виправдана, економіка несе повне падіння потенціалу розвитку. Лише впровадження електронного врядування частково дозволяє компенсувати це економічне падіння, але повністю вирішити економічні проблеми не в змозі. В Україні вже назріла ситуація громадської незадоволення владою та непокори і ніяке електронного врядування згладити не в змозі. Необхідно всі ці електронні врядування проводити в умовах економічного росту і за рахунок вітчизняного фінансування. В протилежному випадку такий розвиток призведе до повного контролю економіки України, а цей контроль буде реалізований через уже відпрацьований механізм інституцій основ державної регуляторної політики.

Література

1. W. Kip Viscusi, John M. Vernon and Joseph E. Harrington, Jr. Economics of Regulation and Antitrust, Fourth Edition, MIT Press, 2005. 927 p.
2. Donaldson T. Corporations and Morality / T. Donaldson // Englewood Cliffs, New Jersey. Prentice Hall. 1982. PP. 50-60.
3. Lindblom C. K. The concept of organisational legitimacy and its implications for corporate social responsibility disclosures // AAA Public Interest Section Working Paper. 1983. № 7. P.15-21

4. Долішній М.І, Злупко С.М., Вовканич С.Й. та ін. Регіональна політика і механізми реалізації / М.І. Долішній (ред.): НАН України. Інст. регіональних досліджень. К.: Наукова думка, 2003. 504 с.
5. Морозов А.О. Інформаційно-аналітичні технології підтримки прийняття рішень на основі регіонального соціально-економічного моніторингу: Проект "Наук. кн." / А.О.Морозов, В.Л. Косолапов; Інст. проблем математичних машин і систем НАН України. К.: Наук. думка, 2002. 230 с.
6. Ляшенко В.И. Регулирование развития экономических систем: теория, режимы, институты / В.И. Ляшенко. Донецьк: ДонНТУ, 2006. 2006. С. 359-365.
7. Ляпін Д. В. Проблеми та пріоритети розвитку регуляторної політики України // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. 2017. № 5. С. 120-128.
8. Душейко Д. М. Аналіз регуляторного впливу як механізм вдосконалення інституційного середовища національної економіки // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Економіка і менеджмент. 2016. Вип. 15. С. 26-29.
9. Клімушин П.С., Спасібов Д.В. Механізми електронного урядування в інформаційному суспільстві: [монографія]; за ред. О. В. Радченка. Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ "Магістр", 2017. 116 с.
10. Як цифрова економіка змінить Україну. Економічна правда. 2018. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2018/01/16/633057/>
11. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <https://issuu.com/mineconomdev/docs>
12. Офіційний сайт Національного банку України URL: <https://bank.gov.ua/>

13. Офіційний сайт Урядового порталу України URL:
<https://www.kmu.gov.ua/news/dinamika-eksportu-tovariv-pokrashchilasyaza-pidsumkom-8-misyaciv-2020-roku-minekonomiki>
14. Про запровадження Національної системи індикаторів розвитку інформаційного суспільства : постанова Кабінету Міністрів України від 28 листопада 2012 р. № 1134 // Офіційний вісник України. 2012. № 93. Ст. 3782.
15. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року : постанова Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2014 р. № 385 // Офіційний вісник України. 2014. № 70. Ст. 1966.
16. Про адміністративні послуги: Закону України від 06.09.2012 № 5203-VI. URL: <https://cnap.rada.te.ua/about/documents/26-zakon-ukrainy-pro-administratyvni-posluhy>
17. Реформа адміністративних послуг: переваги для споживачів і відомчі інтереси // ZN,Ua. URL: <https://zn.ua/ukr/internal/nihto-ne-hotiv-viddavati-reforma-administrativnih-poslug-perevagi-dlya-spozhivachiv-i-vidomchi-interesi-.html>
18. Деякі питання надання адміністративних послуг органів виконавчої влади через центри надання адміністративних послуг: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 травня 2014 р. № 523-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/523-2014-%D1%80#Text>
19. Додаткова угода № 1 між Урядом України та Європейською Комісією, що діє від імені Європейського Союзу, до Угоди про фінансування «U-LEAD з Європою: Програма для України з розширення прав і можливостей на місцевому рівні, підзвітності та розвитку» від 25.01.2018. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_003-18#Text

20. Програма для України з розширення прав і можливостей на місцевому рівні, підзвітності та розвитку. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/363/1.pdf>
21. Перший з п'яти мобільних Центрів надання адмінпослуг від ПРООН вже прибув до Донеччини // Донецька обласна державна адміністрація URL: <https://dn.gov.ua/ua/news/pershij-z-pyati-mobilnih-centriv-nadannya-adminposlug-vid-proon-vzhe-pribuv-do-donechchini>
22. Офіційний сайт Ukraine Crisis media center. URL: <https://uacrisis.org/uk/dlya-kogo-novi-rajony-mify-ta-realiyi-novogo-adminterustroyu-v-ukrayini>
23. Топ-10 помилок західних партнерів щодо України у 2014–2019 роках. URL: <https://texty.org.ua/articles/102336/sho-bulo-ne-tak-z-zahidnoyu-pidtrymkoju-reform-v-ukrayini-i-chomu-ce-zakinchylos-zelenskym-lekciya-kolyshnoho-posla-kanady-romana-vashuka/>

References

1. W. Kip Viscusi, John M. Vernon and Joseph E. Harrington, Jr. Economics of Regulation and Antitrust, Fourth Edition, MIT Press, 2005. 927 p.
2. Donaldson T. Corporations and Morality / T. Donaldson. Englewood Cliffs, New Jersey. Prentice Hall. 1982. PP. 50-60.
3. Lindblom C. K. The concept of organisational legitimacy and its implications for corporate social responsibility disclosures // AAA Public Interest Section Working Paper. 1983. № 7. PP.15-21.
4. Dolishniy M. I, Zlupko S. M, Vovkanych S. Y etc. Regional policy and implementation mechanisms / M.I. Dolishniy (ed.): NAS of Ukraine. Inst. regional studies. K.: Scientific thought, 2003. 504 p.
5. Morozov A.O. Information-analytical technologies of decision-making support on the basis of regional socio-economic monitoring: Project "Scientific book". / A.O. Morozov, V.L. Kosolapov; Int. problems of

- mathematical machines and systems of the NAS of Ukraine. K.: Scientific thought, 2002. 230 p.
6. Lyashenko V.I. Regulation of the development of economic systems: theory, regimes, institutions / V.I. Lyashenko. Donetsk: DonNTU, 2006. 2006. PP. 359-365.
 7. Lyapin D.V. Problems and priorities of regulatory policy of Ukraine // Scientific notes of the Institute of Legislation of the Verkhovna Rada of Ukraine. 2017. № 5. PP. 120-128.
 8. Dusheyko D.M. Analysis of regulatory influence as a mechanism for improving the institutional environment of the national economy // Scientific Bulletin of the International Humanities University. Series: Economics and Management. 2016. Vyp. 15. PP. 26-29.
 9. Klimushin P.S., Spasibov D.V. Mechanisms of e-government in the information society: [monograph]; for order. O.V. Radchenko. H .: HarRI NAPA Publishing House "Master", 2017. 116 p.
 10. How the digital economy will change Ukraine. Economic truth. 2018. URL: <https://www.althoughda.com.ua/columns/2018/01/16/633057/>
 11. Official website of the Ministry of Economic Development, Trade and Agriculture of Ukraine. URL: <https://issuu.com/mineconomdev/docs>.
 12. Official website of the National Bank of Ukraine. URL: <https://bank.gov.ua/>
 13. Official website of the Government portal of Ukraine. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/dinamika-eksportu-tovariv-pokrashchilasyaza-pidsumkom-8-misyaciv-2020-roku-minekonomiki>
 14. On the introduction of the National System of Indicators of Information Society Development: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of November 28, 2012 № 1134 // Official Gazette of Ukraine. 2012. № 93. art. 3782.

15. On approval of the State Strategy for Regional Development for the period up to 2020: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of August 6, 2014 № 385 // Official Gazette of Ukraine. 2014. № 70. art. 1966.
16. On administrative services: Law of Ukraine dated 06.09.2012 № 5203-VI.
URL: <https://cnap.rada.te.ua/about/documents/26-zakon-ukrainy-pro-administratyvni-posluhy>
17. Reform of administrative services: benefits for consumers and departmental interests // ZN, Ua. URL: <https://zn.ua/ukr/internal/nihto-ne-hotiv-viddavati-reforma-administrativnih-poslug-perevagi-dlya-spozhivachiv-i-vidomchi-interesi-.html>
18. Some issues of providing administrative services of executive authorities through the centers of providing administrative services: Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine of May 16, 2014 № 523-r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/523-2014-%D1%80#Text>
19. Supplementary Agreement № 1 between the Government of Ukraine and the European Commission, acting on behalf of the European Union, to the Financing Agreement "U-LEAD with Europe: A Program for Ukraine on Local Empowerment, Accountability and Development" of 25.01.2018.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_003-18#Text
20. Program for Ukraine on Local Empowerment, Accountability and Development. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/363/1.pdf>.
21. The first of the five mobile Centers for administrative services from UNDP has already arrived in Donetsk region // Donetsk Regional State Administration URL: <https://dn.gov.ua/ua/news/pershij-z-pyati-mobilnih-centriv-nadannya-adminposlug-vid-proon-vzhe-pribuv-do-donechchini>
22. Official site of Ukraine Crisis media center. URL: <https://uacrisis.org/en/dlya-kogo-novi-raiony-mify-ta-realiyi-novogo-adminterustroyu-v-ukrayini>

23. Top 10 mistakes of Western partners regarding Ukraine in 2014-2019. URL:

<https://texty.org.ua/articles/102336/sho-bulo-ne-tak-z-zahidnoyu-pidtrymkoyu-reform-v-ukrayini-i-chomu-ce-zakinchylos-zelenskym-lekciya-kolyshnoho-posla-kanady-romana-vashuka/>)